

מקור המאמר בזהר פרשת תולדות דף קמ"ב ע"ב
בהכנעת היצה"ר תלויה הכנעת האויבים

דָּבָר אַחֵר, וַיֹּאמֶר, כְּמֹה דְאֵת אָמֵר, (שמות טו) וַיֹּאמֶר
שְׁנֹאמֵר (שמות טו) וַיֹּאמֶר אִם
שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל ה'
אֱלֹהֶיךָ. אִף כָּאן, וַיֹּאמֶר לֹא
יֹאמֶר עוֹד שְׁמֹךְ יַעֲקֹב כִּי אִם
יִשְׂרָאֵל. וְאִז הִתְעַטֵּר יַעֲקֹב
בְּדַרְגָּתוֹ לְהִיּוֹת הַכֹּלֶל שֶׁל
הָאֲבוֹת. מַה כָּתוּב? וַיְבָרֶךְ
אֹתוֹ שָׁם. מַה זֶה וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ
שָׁם? שֶׁהוֹדָה לוֹ עַל כָּל
הַבְּרָכוֹת שֶׁבִּרְךָ אוֹתוֹ אָבִיו.

דָּבָר אַחֵר, וַיֹּאמֶר, כְּמֹה דְאֵת אָמֵר, (שמות טו) וַיֹּאמֶר
אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יי אֱלֹהֶיךָ, אוֹף הָכָא,
וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֹאמֶר עוֹד שְׁמֹךְ יַעֲקֹב כִּי
אִם יִשְׂרָאֵל, כִּדִּין אֶתְעַטֵּר יַעֲקֹב בְּדַרְגָּתוֹ, לְמַהוּ
כֹּלְלָא דְאֲבָהֵן. מַה כְּתִיב, (שם) וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם. מָאִי
וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם, דְּאוּדֵי לִיָּה עַל כְּלָהוּ בְּרַכָּאן,
דְּבִרְכִיָּה אָבוּי.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וַאֲמַר, (משלי טו) בְּרָצוֹת יי דְרַכֵּי אִישׁ
גַּם אוֹיְבָיו יִשְׁלַם אֹתוֹ. תָּא חֲזִי, כְּמַה אֵית לִיָּה
לְבַר נָשׁ, לְאֵתְתִקְנָא שְׁבִילֵי בֵיה בְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
בְּגִין לְמַעַבְד פְּקוּדֵי דְאוּרִייתָא. דְּהָא אוֹקְמוּהָ, דְּוִדָּאִי
תִּרְיִן מְלָאכִין שְׁלִיחֵן אֵית לְבַר נָשׁ מְלַעֲיָלָא לְאִזְדוּגָא
בְּהַדְרִיָּה, חַד לְיִמִּינָא וְחַד לְשְׂמָאלָא, וְאִינוּן סְהַדִּין בֵּיה
כְּבַר נָשׁ בְּכָל מַה דְּאִיהוּ עָבִיד, אִינוּן מְשַׁתְּכְּחֵי תַּמָּן
וְקִרְיָנָן לוֹן יִצָּר טוֹב וַיִּצָּר רָע.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וַאֲמַר, (משלי טו) בְּרָצוֹת יי דְרַכֵּי אִישׁ
גַּם אוֹיְבָיו יִשְׁלַם אֹתוֹ. תָּא חֲזִי, כְּמַה אֵית לִיָּה
לְבַר נָשׁ, לְאֵתְתִקְנָא שְׁבִילֵי בֵיה בְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
בְּגִין לְמַעַבְד פְּקוּדֵי דְאוּרִייתָא. דְּהָא אוֹקְמוּהָ, דְּוִדָּאִי
תִּרְיִן מְלָאכִין שְׁלִיחֵן אֵית לְבַר נָשׁ מְלַעֲיָלָא לְאִזְדוּגָא
בְּהַדְרִיָּה, חַד לְיִמִּינָא וְחַד לְשְׂמָאלָא, וְאִינוּן סְהַדִּין בֵּיה
כְּבַר נָשׁ בְּכָל מַה דְּאִיהוּ עָבִיד, אִינוּן מְשַׁתְּכְּחֵי תַּמָּן
וְקִרְיָנָן לוֹן יִצָּר טוֹב וַיִּצָּר רָע.

אֲתֵי בְּר נָשׁ לְאֵתְדַכְּפָא וּלְאֵשְׁתַּדְּלָא בְּפִקוּדֵי
דְּאוּרִייתָא, הֵהוּא יִצָּר טוֹב דְּאִזְדוּגָא בֵּיה, כְּבַר
שָׁם, וְקוֹרְאִים לָהֶם יִצָּר טוֹב וַיִּצָּר רָע.

בָּא הָאָדָם לְהַטְהֵר וּלְהַשְׁתַּדֵּל בְּמַצּוֹת הַתּוֹרָה - אוֹתוֹ יִצָּר הַטוֹב שֶׁהַזְדוּג עִמּוֹ, כְּבַר

אִיהוּ אֶתְתַקַּף עַל הַהוּא יִצָּר הָרַע וְאֲשֶׁתְּלִים בַּהֲדִיָּה
 וְאֶתְהַפִּיךְ לִיָּה לְעַבְדָּא. וְכֵד בַּר נָשׁ אָזִיל לְאֶסְתֵּאֲבָא,
 הַהוּא יִצָּר הָרַע אֶתְתַקַּף וְאֶתְנַבֵּר עַל הַהוּא יִצָּר טוֹב,
 וְהָא אֹקִימָנָא. וְדָאִי כֵד הַהוּא בַר נָשׁ אֶתִּי
 לְאֶתְדַכָּאָה, כַּמָּה תְּקִיפּוּ אֶתְתַקַּף בַּר נָשׁ, כֵּד
 אֶתְנַבְּרָא הַהוּא יִצָּר טוֹב כְּדִין (מַשְׁלִי טו) אֹיְבֵי יִשְׁלִים
 אֲתוּ, דִּהֵהוּא יִצָּר הָרַע אֶתְכַפֵּיא קַמִּיה דִּיִּצָּר טוֹב.
 וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֵמָה, (מַשְׁלִי יב) טוֹב נִקְלָה וְעַבְד לֹ, מָאִי
 וְעַבְד לֹ, דָּא יִצָּר הָרַע. וְכֵדִין כֵּד אָזִיל בַּר נָשׁ
 בְּכַפּוּדֵי אֹרִייתָא, כְּדִין גַּם אֹיְבֵי יִשְׁלִים אֲתוּ, דָּא
 יִצָּר הָרַע, וְדָאָתָא מְסֻטְרוּי.

תָּא חֲזִי, בְּגִין דִּיעֵקֵב, אֲבַטַח בִּיה בְּקִדְשָׁא בְּרִיד
 הוּא, וְכָל אֲרַחֲוֵי הוּוּ לְשִׁמְיָה, עַל דָּא אֹיְבֵי
 יִשְׁלִים אֲתוּ. וְדָא (ד"א דָּא) סַמְאֵל, חִילָא וְתוֹקְפָא דִיעֵשׂו
 דְּאֲשֶׁלִים עִמִּיה דִּיעֵקֵב, וּבְגִין דְּאֲשֶׁלִים עִמִּיה דִּיעֵקֵב,
 וְאֹדִי לִיָּה עַל אֵינּוֹן בְּרַכָּאן, כְּדִין אֲשֶׁלִים עִמִּיה עֵשׂו,
 (נ"א כְּדִין אֹדִי לִיָּה עֵשׂו דְּכַתִּיב יֵשׁ לִי רַב אַחֵי יְהִי לְךָ אֲשֶׁר לְךָ, דִּהָא אֹדִי
 לִיָּה עַל אֵינּוֹן בְּרַכָּאן דִּילִיָּה בְּחַרְבָּא) וְעַד דְּלָא אֲשֶׁתְּלִים עִמִּיה
 יַעֲקֹב לְגַבֵּי הַהוּא מְמַנָּא דְּאֶתְפַּקֵּד עֲלֵיה, לָא אֲשֶׁלִים
 עִמִּיה עֵשׂו, בְּגִין כְּךָ, בְּכָל אֲתֵר תְּקַפָּא דְּלִתְתָא תְּלִיא
 בְּתוֹקְפָא דְּלֵעִילָא.

שְׁלָא הַשְׁלִים יַעֲקֹב עִם אֹתוֹ הַמְּמַנָּה שְׁנַתְּמַנָּה עָלָיו, לָא
 בְּכָל מְקוֹם הַכַּח שֶׁל מְטָה תְּלוּי בְּכַח שֶׁל מַעֲלָה.

הַתְּגַבֵּר עַל אֹתוֹ יִצָּר הָרַע
 וְהַשְׁלִים עִמּוֹ וְהַתְּהַפֵּךְ לוֹ
 לְעַבְד. וְכַשְׂאָדָם הוֹלֵךְ
 לְהַטְמֵא, אֹתוֹ יִצָּר הָרַע
 מִתְחַזֵּק וּמִתְגַבֵּר עַל אֹתוֹ
 יִצָּר טוֹב, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, וְדָאִי
 כַּשְׂאֹתוֹ הָאָדָם בָּא לְטָהַר,
 בְּכַמָּה כַּח הַתְּחַזֵּק הָאָדָם
 כַּשֶּׁהַתְּגַבֵּר אֹתוֹ יִצָּר טוֹב,
 אִז אֹיְבֵי יִשְׁלֵם אֲתוּ,
 שְׂאֹתוֹ יִצָּר הָרַע נִכְנַע לְפָנָי
 הַיִּצָּר הַטוֹב. וְעַל זֶה אָמַר
 שְׁלֵמָה, (מַשְׁלִי יב) טוֹב נִקְלָה
 וְעַבְד לֹ. מַה זֶה וְעַבְד לֹ?
 זֶה יִצָּר הָרַע. וְאִז כַּשְׂאָדָם
 הוֹלֵךְ בְּמַצּוֹת הַתּוֹרָה, אִז
 גַּם אֹיְבֵי יִשְׁלֵם אֲתוּ, זֶה
 יִצָּר הָרַע וּמַה שְׂבָא מְצֵדוֹ.

בָּא רָאָה, מְשׁוּם שְׁיַעֲקֹב
 בְּטַח בְּקַבְ"ה וְכָל דְּרַכְיוֹ הָיוּ
 לְשִׁמוֹ, עַל כֵּן אֹיְבֵי יִשְׁלִים
 אֲתוּ. וְזֶה [הָ] סַמְאֵ"ל, הַכַּח
 וְהַחֲזֵק שֶׁל עֵשׂו, שֶׁהַשְׁלִים
 עִם יַעֲקֹב. וּמְשׁוּם שֶׁהַשְׁלִים
 עִם יַעֲקֹב וְהוֹדָה לוֹ עַל אֹתָן
 הַבְּרָכוֹת, אִזִּי הַשְׁלִים עִמּוֹ
 עֵשׂו. [אִז הוֹדָה לוֹ עֵשׂו, שְׁכַתּוֹב יֵשׁ לִי
 רַב אַחֵי יְהִי לְךָ אֲשֶׁר לְךָ, שֶׁהָרִי הוֹדָה לוֹ
 עַל אֹתָן הַבְּרָכוֹת שֶׁלּוֹ בְּחַרְב] וְעַד

הַשְׁלִים עִמּוֹ עֵשׂו. מְשׁוּם כְּךָ,
 הַשְׁלִים עִמּוֹ עֵשׂו.